

«بررسی کمی و کیفی کتابهای علوم کشاورزی و منابع طبیعی منتشر شده پس از انقلاب اسلامی»، (دکتر بهمن یزدی صمدی)،

به منظور ارزیابی کتابهای درسی و مرجع در رشته‌های مختلف کشاورزی و منابع طبیعی که از سال ۱۳۵۸ تا آخر ۱۳۸۰ به وسیله اعضای هیئت علمی دانشگاه‌ها یا مؤسسات تحقیقاتی چاپ و منتشر شده‌اند، طرحی با عنوان «بررسی کمی و کیفی کتابهای علوم کشاورزی و منابع طبیعی منتشر شده پس از انقلاب اسلامی» تهیه شد و به وسیله ۵۴ نفر از اعضا و استادان مدعو گروه علوم کشاورزی که اسامی و نشانی آنها در پیوست شماره یک این طرح پژوهشی آمده است، در سال ۱۳۸۱ و ۱۳۸۲ به مرحله اجرا در آمد. در این بررسی جمعاً ۹۷۹ عنوان کتاب که در محدوده ضوابط طرح بودند ارزیابی شدند. عنوان‌ها و پدیدآورندگان این کتابها در پیوست شماره سه طرح، درج شده‌اند.

برای ارزیابی کتابها پرسش‌نامه‌ای تهیه شد. در این پرسش‌نامه سه بخش اصلی شامل الف- مشخصات کتاب، ب- نظر داور در مورد نوع اثر و ج- ارزشیابی و امتیازها پیش‌بینی شده بود (پیوست شماره ۲). داور در بخش ارزشیابی، هر کتاب را از چهارده نقطه نظر بررسی می‌کرد و امتیاز می‌داد. این نقطه نظرها عبارت بودند از: ۱- سطح محتوای علمی کتاب، ۲- به روز بودن مطالب کتاب درموقع انتشار، ۳- به روز بودن مطالب در حال حاضر، ۴- جامعیت مطالب، ۵- روانی و وضوح مطالب، ۶- استفاده از معادل‌های فارسی برای واژگان و اصطلاحات خارجی، ۷- استناد به مراجع در متن و داشتن فهرست منابع، ۸- قابلیت استفاده در مقاطع تحصیلی، ۹- وجود کتابهای مشابه در بازار، ۱۰- کیفیت چاپ، ۱۱- کامل بودن اجزاء کتاب، ۱۲- ارتباط مندرجات کتاب با تجارب و تخصص صاحب اثر، ۱۳- میزان مفید بودن و نقاط قوت کتاب، ۱۴- نارسایی‌ها و کمبودهای کتاب.

بعد از اتمام ارزیابی، داده‌های کیفی فرم‌های ارزیابی استخراج و پس از تبدیل آنها به داده‌های کمی، محاسبات آماری روی آنها انجام و تجزیه و تحلیل شد. محاسبات آماری بیشتر در زمینه تعیین درصد کتابها از نظر کیفی و کمی، تألیفی، ترجمه‌ای و کل کتابها در زیر شاخه‌ها و کل شاخه‌ها انجام شده است. در واقع بیشتر، جامعه کتابهای تألیفی و ترجمه‌ای شاخه‌های کشاورزی و منابع طبیعی مورد بررسی قرار گرفته است. نتایج کلی به دست آمده در آخر گزارش هر شاخه و تعداد کتابهای بررسی شده آن به تفکیک تألیفی و ترجمه‌ای در آخر گزارش نوشته شده است. نتیجه‌گیری کلی و پیشنهادها به اختصار در آخر گزارش آمده است.